

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
„ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних та семінарських занять
з навчальної дисципліни

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

для студентів галузі знань
07 «Управління та адміністрування» усіх форм навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 29.06.2021 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
„ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

До друку дозволяю

Руслан МИГУЩЕНКО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних та семінарських занять
з навчальної дисципліни

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

для студентів галузі знань
07 «Управління та адміністрування» усіх форм навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 29.06.2021 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2021

Методичні вказівки до проведення практичних та семінарських занять з дисципліни «Податкова система» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» усіх форм навчання / уклад. Н. С. Краснокутська, Г. М. Коптева - Харків: НТУ «ХП» – 2021.– 35 с.

Укладачі: Н. С. Краснокутська
Г. М. Коптева

Рецензент О.С. Маковоз

Кафедра менеджменту та оподаткування

ВСТУП

В умовах ринкової економіки важливим питанням, пов'язаним із ефективністю виробництва і загальним економічним розвитком країни, є правильна побудова й організація податкових відносин господарюючих суб'єктів і громадян з державою. Їх не слід розглядати лише у фіскальному аспекті, тобто як державні доходи, що забезпечують інтереси бюджету. Податки повинні стати суттєвим важелем державного регулювання, за допомогою якого можна досить ефективно впливати на процеси економічного зростання та соціального розвитку.

Найбільш важливою проблемою оподаткування на державному рівні є удосконалення податкової системи. Це і є основним фактором фінансової стабільності підприємств. Тому виникає необхідність проводити податкові реформи та створювати ефективну систему контролю за правильністю та своєчасністю сплати податків платниками.

Методичні вказівки підготовлені відповідно до програми дисципліни «Податкова система», яку включено до навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальностями 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент».

Метою вивчення дисципліни «Податкова система» є формування у студентів теоретичних і практичних знань щодо встановлення переліку податків і зборів, порядку адміністрування податків і зборів, закріплення правового статусу платників податків та компетенції контролюючих органів щодо сплати податків.

Завдання навчальної дисципліни: засвоєння сутності і видів податків, механізму оподаткування, формування теоретичних знань у сфері оподаткування, а також практичних навичок ведення податкової роботи і податкового контролю, вивчення методики розрахунків і порядку сплати податків і зборів юридичних і фізичних осіб, а також формування навичок податкової роботи.

На вирішення поставлених завдань спрямовані запропоновані методичні вказівки, метою яких є систематизація практичної роботи при вивченні дисципліни «Податкова система» в процесі досягнення необхідного рівня знань та навичок, передбачених освітньо-кваліфікаційними характеристиками щодо підготовки бакалаврів з для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» усіх форм навчання.

Мета проведення практичних і семінарських занять – закріпити на практиці теоретичний матеріал, одержаний на лекціях, а також оволодіти практичними навичками в розрахунках податків і зборів.

Методичні вказівки містять перелік контрольних запитань, завдання для розв'язання, тести, рекомендовану літературу тощо.

Контрольні запитання, завдання для розв'язання та тестові завдання допоможуть студентові визначити рівень засвоєння опрацьованого матеріалу.

Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Податкова система»

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання відповідно поставлених завдань. Це обов'язковий компонент процесу навчання у вищій школі, який призначений для поглибленого вивчення дисципліни. Практичні заняття логічно продовжують роботу, розпочату на лекціях.

Мета проведення практичних занять: сформувати у студентів відповідні професійні уміння та навички; виробити вміння застосовувати їх у своїй майбутній практичній діяльності.

Головне завдання практичної підготовки студентів – теоретичних знань, формування навичок і вмінь з навчальної дисципліни «Податкова система», оволодіння апаратом наукових досліджень.

У результаті проведення практичних занять студенти повинні знати основні поняття податкової системи, застосовувати закони і нормативні акти щодо оподаткування, практично використовувати методи, прийоми та засоби щодо оподаткування тощо.

Вимоги до проведення практичних занять:

- стимулювання студентів до глибокого усвідомлення необхідності володіти базовими теоретичними знаннями та уміннями і навичками, що мають професійну спрямованість;
- забезпечення умов для самостійної діяльності кожного студента;
- дотримання систематичності й логічної послідовності у формуванні навичок і вмінь студентів;
- розроблення завдань для практичних занять з чіткою професійною спрямованістю;
- включення в систему практичних занять ситуаційних завдань, завдань різного рівня складності;
- систематичний контроль за виконанням практичних завдань, корекція у разі потреби з боку викладача;
- постійне заохочення та спонукання до практичної навчальної діяльності студентів.

Аудиторні практичні заняття відіграють провідну роль у застосуванні набутих знань та формуванні професійних навичок і призначені для відпрацювання практичних дій. Якщо лекція закладає основи теоретичних і наукових знань в узагальненій формі, то практичні заняття мають на меті розширити, уточнити ці знання, виробити професійні вміння та навички. Практичні заняття розвивають наукове мислення та мову студентів, дають можливість перевірити засвоєні знання та здійснювати контроль за їх засвоєнням.

Структура практичного заняття:

- підготовчий етап;
- вступна частина;
- основна;
- заключна.

Підготовчий етап. Практичні заняття потребують від студентів ретельної підготовки. Студенти повинні систематично готуватися до них, вибирати оптимальні шляхи самопідготовки, раціонально планувати та організовувати навчальний час. Одним з найважливіших методів підготовки до практичних занять є робота студента з навчальною літературою (підручниками, навчальними посібниками, нормативно-правовими документами тощо). Підготовка до практичних занять в основному ґрунтується на пошуково-аналітичній діяльності студента. Підготовка до практичних занять передбачає активне проведення студентами самостійної та індивідуальної роботи. Вона здійснюється шляхом відтворення змісту попередньо прослуханих лекцій, ознайомлення з основною та додатковою літературою, опрацювання тематичного глосарію, розробки опорних конспектів, схем, виконання завдань для самостійної підготовки.

Вступна частина практичного заняття (організаційний, стимулюючо-мотиваційний компоненти) сприяє активізації уваги студентів, налаштуванню їх на робочу атмосферу. Головне завдання викладача на цьому етапі – психологічна підготовка студентів до практичної діяльності та залучення їх до продуктивної роботи. На цьому етапі викладач встановлює контакт з аудиторією; повідомляє тему, обґрунтовує її актуальність, прогнозує подальший розгляд основних питань, стимулює увагу студентів шляхом творчого поєднання різноманітних методичних прийомів.

Основна частина практичного заняття тісно поєднана зі вступною. Вона є найбільш відповідальною і найтривалішою у часі. У цій частині проводиться робота над опрацюванням питань плану, обґрунтовуються необхідні теоретичні та практичні положення. Відповідно до сутності кожного питання викладач обирає доцільні методи, прийоми у єдності з необхідною формою викладу. У процесі підготовки до практичного заняття викладач передбачає кілька проблемних запитань, що стосуються матеріалу основної частини заняття. У ході роботи над розглядом питань плану практичного заняття, студенти формують відповіді на поставлені запитання, висловлюють свої міркування з проблематики теми, обмінюються думками та судженнями.

Важливе значення має самостійна робота студента у ході розгляду питань теми. У планах практичних занять передбачені завдання для самостійної роботи студентів за трьома рівнями: репродуктивного, пошукового, творчого.

Репродуктивний рівень – націлений на розширення понятійного апарату студентів з податкової системи, поповнення їх термінологічного словника, а також містить перелік контрольних запитань, спрямованих на відтворення базових знань з теми.

Пошуковий рівень – включає завдання для самостійного пошуку проблемного та дослідницького характеру, міркування та афоризми видатних вчених-економістів для аналізу та обговорень, що сприяє розвитку аналітикооцінного мислення студентів.

Творчий – розгляд питань для роздумів вільного, творчого характеру спонукає до розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців; написання рефератів, повідомлень сприяє глибшому розумінню та розкриттю теми. З урахуванням розподілу матеріалу програми, ця робота полягає у підготовці доповідей на заняття (з використанням нормативно-правової бази в галузі фінансів і оподаткування, словників, посібників, інтернет-джерел тощо). Робота студентів на практичних заняттях спрямована на розвиток їх самостійної і пізнавальної активності на заняттях, активізацію уваги, формуванню практичних навичок професійної діяльності та професійних умінь аналізувати, синтезувати, застосовувати методи індукції, дедукції, аналогії, порівняння, розрізнення, узагальнення тощо. Для цього, у процесі проведення занять, студентам пропонується завдання з аналітичним навантаженням, створення логічних схем, графіків, таблиць, розв'язання практичних завдань, аналіз ситуацій тощо.

У ході проведення практичного заняття викладач слідкує за викладом і обґрунтуванням положень, міркувань, мовленням студентів; застосовує різні методи логічної побудови змісту навчальної інформації (індукції, дедукції), дбає про системність, послідовність при розгляді питань, кожне положення аргументує, підтверджує; стимулює активну участь студентів у оволодінні знаннями, формуванням умінь і навичок, залучає їх до обговорення теоретичних положень, ідей, спонукає до актуалізації власного життєвого досвіду; підтримує психологічно-комфортну атмосферу, регулює контакт зі студентами; відгукується на репліки студентів, їхні питання; спостерігає за змінами в аудиторії, підтримує і розвиває інтерес студентів до навчального матеріалу, стимулює позитивну мотивацію процесу пізнання, пошуку тощо.

Під час роботи на практичному занятті, студенти повинні бути активними, уважними, активно сприймати, осмислювати опрацьований матеріал, вміти занотовувати, підвищувати свій рівень розуміння змісту теми, усвідомлювати об'єктивну і суб'єктивну значущість матеріалу, його зв'язок із професійною і практичною діяльністю.

У *заклучній частині* практичного заняття студенти залучаються до формулювання лаконічних висновків та узагальнень. Викладач коротко інформує про проблеми, що будуть розглядатися на наступному практичному занятті у взаємозв'язку з висвітленими, стимулює та створює позитивні очікування щодо наступної зустрічі тощо.

У процесі проведення практичного заняття викладач: взаємодіє, спілкується зі студентами як з рівноправними суб'єктами спільної навчально-пізнавальної діяльності; стимулює активність студентів, сприяє розвитку їхнього критичного, творчого мислення шляхом постановки проблемних

питань, заохочує їх до дискусії, діалогу, висловлювання власних міркувань тощо.

Аудиторні практичні заняття відіграють провідну роль у формуванні навичок та застосуванні набутих знань. Оцінки за практичну роботу на заняттях враховують, виставляючи підсумкову оцінку з навчальної дисципліни.

Семинар – вид навчальних занять практичного характеру, спрямованих на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу. Семінарські заняття сприяють активізації пізнавальної діяльності, формуванню самостійності суджень, умінню обстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів. Заняття сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодіти культурою толерантності, активно впливають на соціальне становлення особистості.

Технологія організації та проведення семінарських занять передбачає попереднє визначення теми, основних питань, які винесено на обговорення, ознайомлення зі списком літератури для опрацювання та методичними рекомендаціями щодо систематизації результатів цієї роботи. Безпосередньо на заняттях обговорюють основні проблеми теми, провадять дискусію, заохочують активність студентів.

У процесі підготовки до семінару необхідно самостійно опрацьовувати літературу (нормативну, навчальну, методичну, наукову), критично оцінювати різні джерела знань. Окрему ланку в процесі підготовки до семінарського заняття становить безпосередня підготовка виступу з того чи того питання. Варто привчати себе, виступати не за готовим текстом, зачитуючи його, а своїми словами, користуючись лише коротким планом. Підготовка до виступу полягає в тому, щоб до кожного питання скласти на окремому аркуші короткий план з помітками потрібних цифр, розрахунків, записами цитат, конкретних фактів. Такий підхід дасть змогу виробити вміння виявляти самостійність під час виступів на семінарі.

Змістовий модуль 1 Теоретичні основи податкової системи України та основні непрямі податки

Тема 1 Сутність та види податків

План семінарського і практичного заняття

1. Відмінності податків і зборів (обов'язкових платежів).
2. Сутність фіскальної та регулюючої функцій податків.
3. Елементи податку як структура оподаткування.
4. Ознаки класифікації податків.
5. Переваги та недоліки прямих і непрямих податків.

Проблемні питання

1. Які основні напрями регулювання економіки й соціальної сфери?
2. У чому полягає співвідношення функцій у різних видах податків?

Питання для обговорення

1. Коли виникла та як розвивалася наука про податки ?
2. У чому сутність соціальної функції податків?
3. Назвіть принципи побудови податкової системи?
4. У чому полягає різниця між термінами: податкова система і система оподаткування?

Тема 2 Податкова політика в системі державного регулювання економіки

План семінарського і практичного заняття

1. Податки в системі державних доходів.
2. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки.
3. Принципи податкової політики.

Проблемні питання

1. Як проявляється податковий вплив на ціни в умовах розбалансування ринку в перехідний період?
2. У чому суть податкової політики в умовах дефіцитності бюджету та інфляції?

Питання для обговорення

1. Сформулюйте принципи ефективної податкової політики.

2. Які особливості податкової політики в умовах ринкових відносин?
3. Які типи бюджетно-податкової політики Ви знаєте?

Тема 3 Організація податкової системи

План семінарського і практичного заняття

1. Структурна побудова податкової системи.
2. Показники якості податкової системи.
3. Аналіз сучасного стану податкової системи України.
4. Приклади формування податкових систем зарубіжних країн.

Проблемні питання

1. Як досягається оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків?
2. У чому полягає необхідність та суть інтеграції податкових систем у сучасному глобальному середовищі?

Питання для обговорення

1. Розкажіть про сплату податків в Німеччині.
2. Охарактеризуйте сплату податків во Франції.
3. Сплата податків в Англії.
4. Системи оподаткування країн Європейського Союзу.
5. Податкова система Японії.
6. Податкові системи країн Сходу.
7. Податкова система США.

Тема 4 Державна фіскальна служба України

План семінарського і практичного заняття

1. Побудова структури фіскальної служби Харківської області.
2. Відмінності у функціях контролюючих органів різних рівнів підпорядкування.
3. Структура, функції та завдання ДФСУ.
4. Права та обов'язки працівників ДФС.

Проблемні питання

1. На що спрямована робота контролюючих органів?
2. Які зміни відбулися останнім часом у нормах Податкового Кодексу?

3. Хто є суб'єктами податкових відносин? Які вимоги податкової дисципліни?

Питання для обговорення

1. Які функції ДФС України?
2. Які Функції ДФС на середньому рівні?
3. Які Функції ДФС на базовому рівні?
4. Назвіть права та обов'язки платників податків.
5. Назвіть права та обов'язки платників податків.

Тема 5 Податковий менеджмент

План семінарського і практичного заняття

1. Роль і місце податкового менеджменту в системі державного управління.
2. Податкове адміністрування – невід'ємна частина податкового менеджменту.
3. Податкове планування.
4. Види та форми податкового контролю платників податків.
5. Порядок проведення податкових перевірок.

Проблемні питання

1. Податкова поведінка платників податків.
2. Адміністрування окремих місцевих податків і зборів.
3. Перевірка і встановлення обґрунтованості пільг.

Питання для обговорення

1. Теоретичні аспекти організації податкових відносин з метою формування доходної частини бюджету.
2. Охарактеризуйте взаємовідносини між платниками податків та контролюючим органом.
3. Як розподіляються суб'єкти господарської діяльності за категоріями уваги?

Тема 6 Податок на додану вартість

План семінарського і практичного заняття

1. Платники ПДВ. Реєстрація осіб як платників ПДВ.
2. Об'єкт оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування.
3. Система пільг щодо ПДВ.

4. Особливості здійснення податкового відшкодування ПДВ.
5. Порядок ведення податкового обліку ПДВ.

Проблемні питання

1. Пільги для окремих товарів, робіт та послуг. Пільги для окремих платників податку. Направленість пільг, їх дія.
2. Особливості автоматичного бюджетного відшкодування.

Питання для обговорення

1. Розкажіть про зародження та розвиток податку на додану вартість.
2. Охарактеризуйте передумови впровадження податку на додану вартість в Україні.

Завдання 1

На основі наведених даних у таблиці:

Найменування товарів	Вартість товарів, за які сплачено постачальникам (у т.ч. ПДВ)	Виручка від реалізації товарів (у т.ч. ПДВ)
Тканини вовняні	13220	15440
Взуття чоловіче	15340	17470
Взуття жіноче	18150	19200
Одяг чоловічий	26700	28900
Одяг жіночий	44300	55700

Необхідно розрахувати суму податкового зобов'язання, суму податкового кредиту та суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету (відшкодуванню з бюджету).

Завдання 2

Визначити суми податкового зобов'язання, податкового кредиту, суми ПДВ, належного до сплати в бюджет ТОВ "Локус" за звітний період на основі наступних даних:

1. ТОВ "Локус" відвантажило 05.01.20__ р. покупцям продукцію на суму 19000 грн.(у т.ч. ПДВ).
2. У цьому ж звітному періоді на ТОВ "Локус" проведений добровільний аудит АФ "Консул" на суму 9000 грн. (у т.ч. ПДВ). Податкова накладна не зареєстрована.
3. Нарахована орендна плата за взяті в оренду у МП "РИФ" основні засоби (у т.ч. ПДВ на суму 1800 грн.).

Завдання 3

На основі наведених даних про господарські операції ПАТ “Ватра” за звітний період визначити суми податкових зобов’язань і податкового кредиту, обчислити суму ПДВ належну до сплати в бюджет.

1. Відвантажено згідно з товарно-транспортною накладною № 002116 від 07.04.20__ р. СП “Меркурій” світильники “Медея” у кількості 18 шт. на суму 1800 грн. (у т.ч. ПДВ) і “Лотос” у кількості 30 шт. на суму 900 грн. (у т.ч. ПДВ).
2. Отримано від ТзОВ “Віта” за податковою накладною № 14 від 10.04.20__р. сталь листову на суму 7300 грн. (у т.ч. ПДВ).
3. Відвантажено згідно з товарно-транспортною накладною № 002117 від 12.05.20__ р. ДП “Мехколони № 18” світильники РКУ – 250 у кількості 6 шт. на суму 1020 грн. (у т.ч. ПДВ).

Завдання 4

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (або відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного місяця. Протягом звітного місяця здійснено такі операції:

1. Придбано сировину для основного виробництва на суму 68 000 грн (з ПДВ).
2. Реалізовано жетони для торговельних автоматів - 2 000 грн.
3. Відвантажено готову продукцію на суму 62 000 грн. (без ПДВ).
4. Продано продукцію спеціального призначення для інвалідів на суму 4800 грн.
5. Здійснено витрати, які не підтверджені документально, на суму 2 000 грн.
6. Придбано верстати для використання у виробництві товарної продукції на суму 80 000 грн.

Завдання 5

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету (або відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного місяця. Протягом травня здійснено такі операції:

1. Виконано роботи з ремонту приміщення іншого підприємства. Згідно з актом виконаних робіт сума складала 19000 грн.
2. Закуплено будівельні матеріали у неплатника ПДВ на суму 3000 грн.
3. Реалізовано зайві будівельні матеріали на суму 2600 грн з ПДВ.
4. Нараховано заробітну плату робітникам підприємства - 31250 грн.
5. Отримано складське приміщення в оперативну оренду. Нараховано орендну плату - 800 грн.
6. Реалізовано іноземну валюту - 3 000 доларів за курсом 27,00 грн за 1\$.

Завдання 6

Підприємство, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність, реалізувало товар на експорт, відпускна ціна якого 18000 гривень. Для виробництва товару на експорт підприємство здійснило закупівлю матеріалів на суму 11000 гривень з урахуванням ПДВ.

Необхідно: Визначити суми податкового зобов'язання, податкового кредиту, суми ПДВ, належного до сплати до бюджету.

Тема 7 Акцизний податок

План семінарського і практичного заняття

1. Структура акцизного податку.
2. Види підакцизних товарів.
3. Маркування підакцизних товарів.
4. Особливості сплати акцизів до бюджету України.

Питання для обговорення

1. Яка відповідальність за несвоєчасну сплату акцизного податку?
2. Яка специфіка оподаткування алкогольних напоїв?
3. Яка специфіка оподаткування тютюнових виробів в Україні?
4. Яка специфіка оподаткування палива?
5. Опишіть механізм розрахунку акцизного податку з тютюнових виробів.

Завдання 1

Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити товаровиробник, контрактну вартість з врахуванням непрямих податків в та ціну одиниці підакцизного товару. ПрАТ «Малинівка» - виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в звітному періоді покупцю ТОВ «Перун» вина ігристі в обсязі 600 л. Оплата отримана в звітному періоді. Контрактна вартість становила 9 500 грн. без ПДВ (без акцизного податку).

Ставки акцизного податку – див. ПКУ (ст. 215).

Завдання 2

Підприємством у звітному місяці відвантажено 30000 кг дизельного палива (важкі дистиллятори), з них у розрізі окремих партій:

- 1) 20000 кг – газойль (код товару УКТ ЗЕД 2710 19 31 01);

2) 10000 кг – паливо моторне альтернативне (код товару УКТ ЗЕД 3824 90 97 10).

Курс 1 євро на перший день кварталу, на який припадає звітний місяць, становить 32,7 грн.

Необхідно розрахувати суму акцизного податку до сплати.

Завдання 3

Підприємство виробляє і реалізує пиво через власну роздрібну мережу і сплачує алкогольні акцизи:

- 1) як виробник пива (пп. 215.3.1 ПКУ);
- 2) як суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів (пп. 213.1.9 ПКУ, пп. 215.3.10 ПКУ).

Підприємство виробило і реалізувало 1000 л за 24000 грн з ПДВ.

Необхідно розрахувати суму акцизного податку до сплати.

Завдання 4

У січні 202_ р. підприємство–виробник тютюнових виробів виготовило та відвантажило покупцям сигарети з фільтром у обсязі 0,2 млн. шт. на митній території України.

Задекларована виробником максимальна роздрібна ціна за 1 пачку сигарет з фільтром, котрі він виробляє, становить 55,00 грн. (з урахуванням непрямих податків).

Ставки акцизного податку: див. ПКУ.

Мінімальне податкове акцизне зобов'язання зі сплати акцизного податку за 1000 шт. – див. ПКУ.

Необхідно визначити суму акцизного податку. Який порядок сплати акцизного податку виробником?

Завдання 4

19 березня 2021 року розмитнено автомобіль Ford Fusion 2017 випуску, об'єм двигуна 2000 см куб, бензин, митна вартість 7000 \$.

Необхідно розрахувати суму акцизного податку, що підлягає до сплати.

Тема 8 Мито

План семінарського і практичного заняття

1. Поняття та методи визначення митної вартості товарів.
2. Види мита. Ставки мита.
3. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету.
3. Пільги, порядок розрахунку та сплати мита

Проблемні питання

1. Митна політика України.
2. Пільги для юридичних та фізичних осіб зі справляння мита.

Питання для обговорення

1. Яка історія сплати мита?
2. Мито як джерело доходів бюджету.
3. Які ви знаєте особливі види мита в Україні?

Завдання 1

У березні 20__ року надійшов товар від нерезидента. Вартість товару - 10 тис. доларів США, а митна - 12 тис. доларів США. Курс НБУ на дату розмитнення - 25,05 грн/1 дол. США. Необхідно розрахувати суму ввізного мита та митного збору.

Завдання 2

Необхідно розрахувати фактурну вартість товару, митну вартість, суми мита, митного збору та ПДВ.

Підприємство-резидент «Радмир» на підставі договору купівлі-продажу з підприємством-нерезидентом «Глорія» одержало товар на суму 18569 дол. США, у тому числі транспортні послуги на території України на 1210 дол. США (відповідно до рахунку-фактури) на умовах СРТ (перевезення оплачене до пункту призначення) м. Харків. Даний товар обкладається митом за ставкою 11%, ставка митного збору 0,2%.

Завдання 3

Необхідно розрахувати фактурну вартість товару, митну вартість, суми мита, митного збору та ПДВ.

Підприємство-резидент «Феєрія» на підставі договору закупівлі-продажу з підприємством-нерезидентом «Лора» відвантажило товар на суму 17480 євро (80 т за ціною 218,50 євро за тону) відповідно до рахунку-фактури з відстрочкою платежу, на умовах DAF (постачання до кордону) станція Чоп (кордон Україна-Словаччина).

Даний товар обкладається митом за ставкою 15%, ставка митного збору 0,2%.

Завдання 3

Визначте суму, що підлягає сплаті, якщо митна вартість товару становить 190000 євро. Валютний курс НБУ на момент здійснення платежів становив 30,2305 грн/ 1 євро.

Тема 9 Перекладання податків

План семінарського і практичного заняття

1. Особливості формування податкового потенціалу.
2. Аналіз концепцій перекладення податків.
3. Роль податку в ринковому механізмі.
4. Дослідження прямого та непрямого оподаткування у державах з розвинуеною та слаборозвинуеною економікою
5. Дайте характеристику платнику податку та носію податку. У чому полягає відмінність?

Змістовий модуль 2 Основні прями податки та інші податки і збори

Тема 10 Податок на прибуток підприємств

План семінарського і практичного заняття

1. Платники податку на прибуток підприємств.
2. Доходи і витрати звітного періоду, їх визначення і склад.
3. Пільги щодо податку на прибуток підприємств.
4. Основні засоби та методи їх амортизації.
5. Декларація з податку на прибуток: вимоги до складання та подання.

Питання для обговорення

1. У чому полягає роль та значення податку на прибуток підприємства в системі оподаткування?
2. Яка передбачена відповідальність за неправильність нарахування податку?
3. Назвіть основні законодавчі та нормативні акти, що регулюють оподаткування прибутку підприємств.

Завдання 1

Розрахувати суму витрат діяльності за третій квартал 20__р., враховуючи наведені дані:

- 1) витрати на ремонт, реконструкцію і модернізацію основних засобів - 10000 грн.;
- 2) сплачені штрафи за рішенням суду – 8320 грн.;
- 3) виплачені винагороди працівникам – 5100 грн.;
- 4) витрати на відрядження, підтверджені відповідними документами – 520 грн.;

- 5) витрати на проведення добровільного аудиту (в т.ч. ПДВ) – 7300 грн.;
- 6) балансова вартість матеріалів на складі, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції на початок кварталу перевищує їх балансову вартість на кінець того ж звітного кварталу – 28000 грн.;
- 7) суми безнадійної заборгованості, коли відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не привели до позитивного наслідку – 8100 грн.;
- 8) кошти, витрачені на підготовку, організації виробництва і реалізацію продукції у червні – 40000 грн., у липні-вересні – 120000 грн.;
- 9) витрати, не підтверджені відповідними документами – 720 грн.

Завдання 2

На основі наведених даних визначити сукупний дохід.

- 1. Доходи, отримані за межами митної території України за наявності міжнародного договору становлять 7300 грн.
- 2. Отримані штрафи за невиконання умов договорів – 1200 грн.
- 3. При перерахунку податкових зобов'язань за завершеним довготерміновим договором виявлено завищення доходів – 1200 грн., податкових зобов'язань – 200 грн.
- 4. Оприбуткований металобрухт від ліквідації обладнання – 2400 грн.
- 5. Списується капітальний дохід – 3250 грн.
- 6. Отримано прибуток від реалізації будівлі заводууправління – 18350 грн.
- 7. Отримана попередня оплата за продукцію, котра ще не відвантажена (в т.ч. ПДВ) – 16250 грн.
- 8. Отриманий вексель за відвантажену продукцію – 2800 грн.

Завдання 3

Існує така інформація щодо результатів діяльності ПАТ „Світ” за підсумками звітного періоду:

- Продаж товарів (з ПДВ) - 400000 грн.
- Дохід від операцій торгівлі цінними паперами - 15000 грн.
- Сума сплачених сировини, комплектуючих, запчастин (без ПДВ) - 100000 грн.
- Витрати на реконструкцію основних засобів - 20000 грн.
- Балансова вартість основних засобів на початок року - 80000 грн.
- Сума штрафів, пені, що сплачені - 800 грн.
- Сума заробітної плати та відрахування ЄСВ - 60000 грн.
- Амортизація основних засобів- 5000 грн.
- Придбання основних засобів - 20000 грн.
- Необхідно визначити суму податку на прибуток.

Завдання 4

Необхідно визначити величину податку на прибуток підприємства за звітний період (квартал) за таких умов:

1) на підприємстві є такі основні засоби, річна сума амортизації яких становила (останній рік амортизації, метод – прямолінійний):

- комп'ютерна техніка 60000 грн
- офісні меблі 35000 грн

2) господарські операції за звітний квартал:

- відвантажена продукція покупцю згідно з договором - 120000 грн
- витрати на заробітну плату і нарахування на неї - 52000 грн
- отримано аванс від покупця згідно з договором - 63000 грн
- дохід від передачі майна у фінансовий лізинг згідно з договором - 39000 грн.

- суми процентів за борговими цінними паперами, емітованими платником податку – 14200 грн.

- нараховано суму податку на додану вартість на вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг – 58000 грн.

Завдання 5

Підприємство набуло виробничого устаткування початковою вартістю 330000 грн. Загальний розрахунковий обсяг виробництва визначений підприємством у розмірі 1600 000 од. Ліквідаційна вартість устаткування після його експлуатації за попередньою оцінкою може скласти 10000 грн. Очікуваний термін корисного використання складає 4 роки.

Тема 11 Податок на доходи фізичних осіб

План семінарського і практичного заняття

1. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб.
2. Характеристика складових податкової знижки.
3. Особливості розрахунку податку з застосуванням податкової соціальної пільги.

Питання для обговорення

1. Які загальні положення ПКУ у розділі "Податок на доходи фізичних осіб"?
2. Яка фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства у частині ПДФО.
3. Хто виступає в якості фінансово-відповідальних осіб за порушення податкового законодавства?

Завдання 1

Одинокa матір з двома дітьми віком до 18 років у січні 20__ року має нараховану заробітну плату у розмірі 8480 грн.

Необхідно розрахувати суму заробітної плати, що підлягає виплаті за січень 20__ року, а також суму нарахувань та відрахувань з неї.

Завдання 2

Заробітна плата робітниці відділу збуту складає 9820 грн., при цьому вона є самотньою матір'ю трьох дітей.

Необхідно провести усі необхідні утримання із заробітної плати та визначити розмір заробітної плати до видачі.

Завдання 3

Заробітна плата найманого працівника складає 10500,00 грн. Визначити, які платежі з цієї заробітної плати має сплатити працівник, розрахувати їх розмір і величину заробітної плати до видачі працівнику.

Завдання 4

На підприємстві є працівник, який має трьох дітей, один з яких є інвалідом. Заробітна плата працівника складає за місяць 12500,00 грн.

Необхідно розрахувати суму податку на доходи фізичних осіб та суму заробітної плати, що підлягає виплаті працівнику.

Завдання 5

ТОВ «Астор» подарувало працівнику до ювілею телевізор вартістю 8200,00 грн. Заробітна плата такого працівника в цьому ж місяці склала 8300,00 грн.

Необхідно зробити нарахування та відрахування податків і зборів з доходу працівника.

Завдання 6

За березень поточного року нарахована заробітна плата працівнику підприємства в сумі 11500 грн. Крім того, йому в цьому ж місяці за рахунок підприємства придбана і надана путівка на оздоровлення вартістю 8500 грн. Необхідно зробити нарахування та відрахування податків і зборів з доходу працівника.

Завдання 7

Працівник працює на умовах неповного робочого часу. За відпрацьований час йому нараховано 3500 грн. заробітної плати. Необхідно зробити нарахування та відрахування податків і зборів з доходу працівника.

Завдання 8

Працівник з 1 по 15 грудня поточного року перебував на лікарняному. За відпрацьований час у грудні йому нараховано заробітну плату у розмірі 5600 грн та виплати за листком непрацездатності склали 2879 грн. Необхідно зробити нарахування та відрахування податків і зборів з доходу працівника.

Завдання 9

ТОВ «А» сплатило за послуги за другий рік навчання (за 12 календарних місяців навчання у звітному році) у вітчизняному навчальному закладі на суму 22500 грн за менеджера, який працює на цьому товаристві.

Необхідно вказати на податкові наслідки для ТОВ «А» щодо вказаної операції.

Тема 12 Плата за ресурси та послуги (рентна плата)

План семінарського і практичного заняття

1. Платники, об'єкти, база та ставки плати (зборів) за ресурси та послуги.
2. Вплив плати за ресурси на їх економічне та раціональне використання.
3. Особливості рентних платежів
4. Характеристика платників екологічного податку. Об'єкт, база і ставки податку.

Питання для обговорення

1. У чому полягає сутність рентних платежів?
2. Які ставки рентної плати за нафту і природний газ?
3. Хто виступає в якості платників платежів за користування надрами?

Завдання 1

Необхідно розрахувати суму плати за воду за I квартал, виходячи з таких даних:

- ліміт забору води – 9000 куб. м.
- фактично забрано води – 10550 куб. м.

Нараховано та сплачено до бюджету плату за воду за 1 квартал – 2550 грн. Всю суму плати за воду підприємство віднесло на витрати. Підприємство використовує воду з двох джерел: 24 % - з артезіанської свердловини, 76 % - з річки Дніпро. Вкажіть на податкові наслідки для підприємства.

Завдання 2

ТОВ «Гармонія» використовує воду з поверхневих і підземних джерел як для виготовлення напоїв, так і для інших потреб.

Використання води у I кварталі поточного року.

Джерело	Статус джерела	Ставка збору, грн. за 100 куб. м	Ставка збору за воду у складі напоїв, грн. за 1 куб.м	Установлений річний ліміт, куб.м	Фактично використано води, куб. м	
					усього	у складі напоїв
А	Поверхневий водний об'єкт загальнодержавного значення	82,60	55,60	4000	1200	240
Б	Підземні води загальнодержавного значення	80,44	–	1000	200	–
В	Підземні води місцевого значення	80,44	49,86	2000	400	300

Визначити суму збору за використання води для виготовлення напоїв та суму збору за використання води для інших потреб.

Тема 13 Місцеві податки і збори

План семінарського і практичного заняття

1. Характеристика місцевих податків.
2. Особливості сплати місцевих зборів
3. Оподаткування земельних ділянок. Пільги щодо сплати податку фізичними та юридичними особами.

Питання для обговорення

1. Назвіть основні джерела формування місцевих бюджетів.
2. Яке правове забезпечення системи місцевих податків і зборів?
3. Які Ви знаєте види місцевих податків і зборів?
4. Хто виступає в якості платників місцевих податків і зборів?

Завдання 1

Підприємство набуває право власності на нововідведену земельну ділянку (10000 м²) і отримує державний акт 25 вересня 20__ р. Умовно вважаємо, що землевласник набув земельну ділянку, яка зайнята житловим фондом, у населеному пункті з чисельністю населення понад 1 млн. чол. (обласний центр), яким не встановлено грошової оцінки. У такому разі необхідно здійснити розрахунок земельного податку щодо нововідведеної земельної ділянки за 6 днів вересня та жовтень - грудень, і не пізніше 24 жовтня подати звітний розрахунок за нововідведену земельну ділянку. Обрахуйте суму земельного податку.

Завдання 2

Підприємство ТОВ “Ваша ферма” станом на 1 січня поточного року є власником наступних земельних ділянок: землі населених пунктів – 120 кв. м.; землі сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів – 200 га, у т. ч.: ріллі – 125 га, багаторічних насаджень - 75 га.

Грошова оцінка земельних ділянок для сільськогосподарського призначення складає : ріллі – 3385 грн/га, багаторічних насаджень – 5298 грн/га.

Вартість землі в населеному пункті з урахуванням коефіцієнту індексації (1,359) і коефіцієнту функціонального призначення складає – 950 грн за кв.м.

Пільг до сплати земельного податку підприємство не має.

Розрахувати суми земельного податку.

Завдання 3

У торговельного підприємства є у власності земельна ділянка площею 3,5 га, на якій розташовані склади. Пільг із земельного податку в підприємства немає. НГО земельної ділянки на 1 січня поточного року – 71 200 грн. за 1 га. Коефіцієнт індексації за звітний період склав 1,433.

Необхідно визначити суму земельного податку та вказати на терміни сплати.

Примітка: для земель, НГО яких проведено, встановлені ставки: для сільгоспугідь – не менше 0,3% і не більше 1 % їх НГО; інших земель – не більше 3 % їх НГО; земель загального користування – не більше 1 % їх НГО.

Завдання 4

Фізична особа має у власності дві квартири житловою площею 60 і 70 м² та житловий будинок житловою площею 120 м². Необхідно розрахувати суму податку на нерухоме майно. Вказати хто її повинен розраховувати та у який строк сплачувати нараховану суму податку.

Завдання 5

Підприємство, що здійснює діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів, використовує земельну ділянку площею 100 м². Ставка збору встановлена місцевою радою у розмірі 0,075%. У I кварталі поточного року відпрацьовано 90 днів. Яка сума збору за місяць паркування транспортних засобів буде нарахована за звітний квартал?

Тема 14 Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

План семінарського і практичного заняття

1. Елементи оподаткування спрощеної системи.
2. Використання ставки єдиного податку для юридичних та фізичних осіб.
3. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування
4. Характеристика платників єдиного сільськогосподарського податку.
5. Об'єкт, база і ставки єдиного сільськогосподарського податку.
6. Порядок розрахунку єдиного сільськогосподарського податку та надання податкової звітності.

Питання для обговорення

1. У чому полягає сутність спрощеної системи оподаткування?
2. Яким чином здійснюється звільнення від певних видів податків і зборів при виборі оподаткування за єдиним податком?
3. Які є системи оподаткування для суб'єктів господарювання в Україні?
4. Назвіть переваги та недоліки загальної системи оподаткування.
5. Назвіть переваги і недоліки спрощеної системи оподаткування.
6. Які режими оподаткування передбачені для юридичних осіб?
7. Які режими оподаткування передбачені для фізичних осіб?
8. Назвіть критерії перебування на спрощеній системі оподаткування для 1-3 груп фізичних осіб?
9. Назвіть критерії перебування на спрощеній системі оподаткування для юридичних осіб?
10. Назвіть особливості віднесення суб'єктів господарювання до платників єдиного податку 4 групи?
11. Назвіть ставки єдиного податку, що передбачені для платників єдиного податку.
12. Що є доходом фізичної і юридичної особи – платника єдиного податку?
13. Які види діяльності заборонено здійснювати платникам єдиного податку?
14. Що розуміється під побутовими послугами для населення?

Завдання 1

Фізична особа - платник єдиного податку займається роздрібною торгівлею товарів на ринку у двох торгових місцях. У підприємця працює 2 наймані особи. Середній дохід ФОП за рік становить 210 тис. грн. Необхідно визначити до якої групи платників єдиного податку відноситься підприємець і розрахувати суму податку за рік, якщо міською радою встановлений максимальний розмір ставки єдиного податку для даного виду діяльності.

Завдання 2

Підприємець перебуває на єдиному податку у 2 групі весь поточний рік зі сплатою єдиного податку 20% від мінімальної зарплати. У деклараціях в дохід підприємця включені такі суми: в 1 кварталі - 300 тис грн., в 2 кварталі - 240 тис грн., в 3 кварталі - 300 тис грн. (по 100 тис грн. щомісяця). Підприємець у II-му кварталі надав послуги, які не зазначені в його свідоцтві платника єдиного податку (формулювання в первинній документації не відповідає виду діяльності, заявленої в свідоцтві). Підтверджуючі документи з придбання у підприємця відсутні. Визначити податкові наслідки діяльності підприємця – платника єдиного податку II групи.

Завдання 3

Підприємство сплачує єдиний податок за ставкою 3 %. Протягом звітного періоду отримано матеріалів на суму 123000 грн. з ПДВ. Також протягом звітного періоду відвантажено ТМЦ на суму 112000 грн. з ПДВ. Отримано на розрахунковий рахунок оплату за товар в розмірі 140000 грн.

Розрахувати суму єдиного податку та суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету.

Завдання 4

Платник єдиного податку III групи (платник ПДВ) отримав виручку по кварталах: 1 квартал — 640 000 грн.(з ПДВ), 2 квартал – 720 000 грн.(з ПДВ), 3 квартал – 680 000 (з ПДВ), 4 квартал – 750 000 грн (з ПДВ). Необхідно визначити розмір єдиного податку та суму ПДВ, що підлягають сплаті за звітний період.

Тема 15 Ухилення від податків

План семінарського і практичного заняття

1. Особливості та умови здійснення податкових правопорушень в Україні.
2. Способи відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом.
3. Механізм боротьби з відмиванням доходів незаконного походження.
4. Особливості застосування різних видів відповідальності до платників податків за порушення норм податкового законодавства

Проблемні питання

1. Які існують проблеми мінімізації податкових платежів.
2. У чому полягає умисне ухилення від сплати податків.
3. Офшорні зони.

Питання для обговорення

1. Як здійснюється приховування об'єктів оподаткування?
2. Яка передбачена відповідальність за незаконне ухилення від сплати податків?
3. Які Ви знаєте податкові правопорушення?

Завдання 1

Підприємство "ЕВА" не погасило в строк податкові зобов'язання на суму 40 000 грн. Протягом перших 5 днів прострочення підприємство заплатило 13 500 грн. На 45-й день з моменту прострочення підприємство заплатило ще 13 000 грн. Через 50 днів із дня останнього платежу підприємство заплатило суму, що залишилася, у розмірі 13 500 грн. Визначити розмір штрафу, котрий має бути накладений на підприємство за таке порушення. Розрахувати пеню, якщо облікова ставка НБУ з 10.08.2021 р по теперішній час дорівнює 7,5 % річних.

Завдання 2

Підприємство ПрАТ "ВЕНТА" не погасило в строк податкові зобов'язання на суму 1 750 грн. Протягом перших 10 днів прострочення підприємство заплатило 550 грн. На 50-й день із моменту прострочення підприємство заплатило ще 400 грн. Через 45 днів із дня останнього платежу підприємство заплатило суму, що залишилася. Визначити розмір штрафу, котрий має бути накладений на підприємство за таке порушення.

Завдання 3

Підприємство не сплатило вчасно податок та у нього на 22 травня 202_ року виник податковий борг у розмірі 23 500 грн. 12 червня 202_ року підприємство погасило 12 500 грн. податкового боргу, а 11 липня 202_ року останні 11 000 грн. Облікова ставка НБУ на 22 травня 202_ року — 10,25 % річних, на 12 червня 202_ року — 9,5 %, а на 11 липня 202_ року — 8,5 %. Розрахувати суму пені.

Завдання 4

Під час планової документальної перевірки ТОВ "Прогрес" в травні 202_ року, було встановлено, що підприємство занизило податкові зобов'язання в бюджет по ПДВ: за лютий — 2400 грн. (повторне правопорушення за рік) Розрахувати суму штрафу, накладеного на підприємство.

Завдання 5

Підприємство «Альфа»:

1) своєчасно не подало форму №1-ДФ до контролюючого органу про суми доходів, нарахованих і сплачених на користь платників податків. Визначити розмір штрафу;

2) не сплатило своєчасно суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у розмірі 4400 грн. Розрахувати суму штрафу і пені, якщо затримка платежу склала 15 днів.

Завдання 6

Підчас планової документальної перевірки ТОВ "Вектра" в травні 202X року, було встановлено, що підприємство занизило податкові зобов'язання в бюджет з ПДВ: за січень — 11 250 грн., за лютий — 12400 грн. Розрахувати суму штрафу, накладеного на підприємство. Податкове повідомлення підприємство одержало теж у травні.

Завдання 7

Громадянин Дудко Ю.П. не сплатив земельний податок по строку сплати 15.08.2X р. у сумі 2200 грн., а сплатив лише 20.10.2Xр. Розрахувати суму штрафних санкцій, якщо облікова ставка НБУ з 10.08.202X р. дорівнює 7,75%.

Завдання 8

Фізична особа — підприємець, платник єдиного податку, надає перукарські послуги, без використання найманої праці. Ставка податку – ? грн. Фізична особа не сплатила своєчасно податок за жовтень місяць поточного року. Оплата податку була здійснена 3 листопада поточного року. Вкажіть на податкові наслідки для такої фізичної особи.

ПОТОЧНЕ ТЕСТУВАННЯ

1. Що таке податки?
 - а) Це грошові кошти, які надходять в дохід бюджету.
 - б) Це обов'язкові платежі юридичних і фізичних осіб до бюджету.
 - в) Це надходження в бюджет належних сум.
2. Для чого існують податки?
 - а) Для забезпечення виконання державою її функцій.
 - б) Для забезпечення коштами дохідної частини бюджету.
 - в) Для соціального забезпечення громадян.
3. За економічним змістом податки це:
 - а) Фінансові відносини між державою і платниками податків з метою створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів.
 - б) Фінансові відносини між бюджетом і платниками податків
 - в) Фінансові відносини між державою і юридичними особами з метою наповнення доходів бюджету.
4. Неподаткові платежі це:
 - а) Фіскальний інструмент формування доходів бюджету.
 - б) Платежі, що не мають цільового призначення, для них не створено централізованого фонду і тому вони надходять в бюджет.
 - в) Кошти, які не мають постійного джерела.
5. Які функції виконують податки?
 - а) Розподільчу і контрольну.
 - б) Розподільчу, фіскальну, регулюючу.
 - в) Фіскальну, контрольну.
6. За допомогою фіскальної функції податків держава:
 - а) Одержує постійні, стабільні кошти у вигляді податкових надходжень.
 - б) Впливає на різні сторони діяльності платників податків.
 - в) Проводить перерозподіл вартості валового національного продукту.
7. Об'єкт оподаткування це:
 - а) Це предмет, який підлягає оподаткуванню.
 - б) Це доходи, які підлягають оподаткуванню.
 - в) Це особа, на яку законом покладено обов'язок сплачувати податок.
8. Суб'єкт податку це:
 - а) Фізична або юридична особа, на яку законом покладено обов'язок сплачувати податок.
 - б) Предмет, який підлягає оподаткуванню.
 - в) Суб'єкти підприємницької" діяльності, які мають взаємовідносини з бюджетом.

9. Що таке джерело податку?
- а) Це доход суб'єкта, з якого сплачується податок.
 - б) Це предмет, який підлягає оподаткуванню.
 - в) Це майно, товари, з яких сплачується податок.
10. Що таке одиниця оподаткування?
- а) Це величина податку на одиницю оподаткування.
 - б) Це одиниця виміру об'єкта податку.
 - в) Це частка податку в доході платника.
11. Що таке податкова ставка?
- а) Це величина податку на одиницю оподаткування.
 - б) Це частка податку в доході платника.
 - в) Це одиниця виміру об'єкта податку.
12. Що таке податкові пільги?
- а) Це частка податку в доході платника.
 - б) Це повне або часткове звільнення юридичних та фізичних осіб від оподаткування.
 - в) Це зменшення розміру податкової ставки.
13. Що таке податкова квота?
- а) Це частка податку в доході платника.
 - б) Це повне або часткове звільнення від оподаткування.
 - в) Це величина податку на одиницю оподаткування.
14. Які бувають податкові ставки за ознакою побудови?
- а) Тверді, процентні.
 - б) Фіксовані, відносні.
 - в) Пропорційні, прогресивні, регресивні.
15. Як поділяються процентні ставки?
- а) Пропорційні, прогресивні, регресивні.
 - б) Фіксовані, відносні.
 - в) Відносні, пропорційні, прогресивні.
16. Як класифікуються податки за економічним змістом?
- а) Прямі, непрямі.
 - б) Податки на доходи, на споживання, на майно.
 - в) Розкладні, окладні.
17. Як класифікуються податки за формою оподаткування?
- а) Розкладні, окладні.
 - б) Прямі, непрямі.

- в) Податки на доходи, на споживання, на майно.
18. Як класифікуються податки за способом стягнення?
- а) Загальнодержавні, місцеві.
 - б) Податки на доходи, на споживання, на майно.
 - в) Розкладні, окладні.
19. Як класифікуються податки в залежності від рівня державних структур?
- а) Загальнодержавні, місцеві.
 - б) Прямі, непрямі.
 - в) Розкладні, окладні.
20. Які податки є окладними?
- а) Ті, які встановлюються безпосередньо щодо платників і їх розмір залежить від масштабів об'єкта оподаткування.
 - б) Ті, які передбачають встановлення спочатку ставок, а потім розміру податку до кожного платника.
 - в) Ті, які встановлюються в цінах товарів, послуг і їх розмір для окремого платника не залежить від його доходу.
21. Які податки є розкладним ?
- а) Ті, які передбачають встановлення спочатку ставок, а потім розміру податку до кожного платника.
 - б) Ті, які спочатку встановлюються в загальній сумі відповідно до потреб держави в доходах, а потім цю суму розподіляють між територіальними одиницями та платниками.
 - в) Ті, які встановлюються безпосередньо щодо платників і їх розмір залежить від масштабів об'єкта оподаткування.
22. Які податки є прямими?
- а) Ті, які встановлюються безпосередньо щодо платників і їх розмір залежить від масштабів об'єкта оподаткування.
 - б) Ті, які передбачають встановлення спочатку ставок, а потім розміру податку до кожного платника.
 - в) Ті, які встановлюються в цінах товарів, послуг і їх розмір для окремого платника не залежить від його доходу.
23. Які податки є непрямими?
- а) Ті, які встановлюються в цінах товарів, послуг і їх розмір для окремого платника не залежить від його доходу.
 - б) Ті, які встановлюються безпосередньо щодо платників і їх розмір залежить від масштабів об'єкта оподаткування.
 - в) Ті, які передбачають встановлення спочатку ставок, а потім розміру податку до кожного платника.

24. Яка суть принципу рівнонапруженості у проведенні державою податкової політики?
- а) Податкова політика повинна обов'язково дотримуватись визначених на певний час орієнтирів у розвитку суспільства.
 - б) Держава встановлює таку систему оподаткування, яка враховує всі фактори діяльності юридичних і фізичних осіб.
 - в) Зобов'язання перед бюджетом встановлюються для всіх платників відповідно до їх можливостей і результатів діяльності.
25. Яка суть принципу соціальної справедливості у проведенні державою податкової політики?
- а) Податкова політика повинна обов'язково дотримуватись визначених на певний час орієнтирів у розвитку суспільства.
 - б) Держава встановлює таку систему оподаткування, яка враховує всі фактори діяльності юридичних і фізичних осіб.
 - в) Зобов'язання перед бюджетом встановлюються для всіх платників відповідно до їх можливостей і результатів діяльності.
26. Яка суть принципу стабільності у проведенні державою податкової політики?
- а) Зобов'язання перед бюджетом встановлюються для всіх платників відповідно до їх можливостей і результатів діяльності.
 - б) Податкова політика повинна обов'язково дотримуватись визначених на певний час орієнтирів у розвитку суспільства.
 - в) Держава встановлює таку систему оподаткування, яка враховує всі фактори діяльності юридичних і фізичних осіб.
27. Який із цих Законів визначає принципи побудови системи оподаткування в Україні, податки і збори до бюджетів, а також: права, обов'язки і відповідальність платників?
- а) Конституція України.
 - б) Закон України «Про Державний бюджет на відповідний рік».
 - в) Податковий Кодекс України.
28. Які із цих податків є місцевими?
- а) Податок на прибуток.
 - б) ПДВ.
 - в) Майнові податки.
29. До якої ланки державної фіскальної служби Ви віднесете Державну фіскальну інспекцію у м. Харкові?
- а) Середньої.
 - б) Базової.
 - в) Вищої.

30. На яку ланку ДФС покладено обов'язок здійснення контролю за додержанням податкового законодавства?
- а) Вищу.
 - б) Середню.
 - в) Низову.
31. На яку ланку ДФС покладено обов'язок здійснення контролю законності валютних операцій?
- а) Базову.
 - б) Середню.
 - в) Вищу.
32. У чому суть податкової роботи?
- а) Діяльність контролюючих органів щодо забезпечення надходжень в дохід бюджету.
 - б) Діяльність платників і фіскальної служби щодо внесення податків до бюджету і контролю за платниками.
 - в) Діяльність контролюючих органів з питань контролю за додержанням податкового законодавства.
33. На які органи покладено функцію прийняття законодавчих актів у податковій сфері?
- а) На ДФС України.
 - б) На Верховну Раду України.
 - в) На Президента України.
34. Яка ланка ДФС веде облік платників ПДВ, який перераховується в дохід державного бюджету?
- а) Базова.
 - б) Середня.
 - в) Вища.
35. Які Ви знаєте форми розрахунків платників податків із бюджетом?
- а) Платежі за фактичними даними, авансовими платежами.
 - б) Безготівкові.
 - в) Готівкові.
36. Які Ви знаєте способи розрахунків платників податків із бюджетом?
- а) Авансовими платежами.
 - б) За фактичними даними.
 - в) Безготівкові, готівкові.

38. Яка суть ухилення від сплати податків?
- а) Це ухилення шляхом перекидання сплати податків на партнера у бізнесі.
 - б) Це часткове або цілковите ухилення платника від податкових зобов'язань.
 - в) Це приховування платником своїх доходів від оподаткування.
39. Штучне збільшення витрат виробництва це:
- а) Легалізований метод ухилення від податків.
 - б) Незаконний метод ухилення від податків.
 - в) Один із методів перекидання податків.
40. Чи має право контролюючий орган самостійно визначати суму податкового зобов'язання?
- а) Ні, немає такого права. Платники самостійно зобов'язані нараховувати податкові зобов'язання.
 - б) Має право в окремих випадках.
 - в) Немає правильної відповіді.
41. Коли податкове зобов'язання вважається узгодженим?
- а) 3 дня складання податкової звітності.
 - б) 3 дня подання податкової звітності.
 - в) 3 дня закінчення податкового (звітного) періоду.
42. Податковий компроміс це:
- а) Рішення податкового органу про задоволення скарги платника податків.
 - б) Рішення податкового органу прийняте за погодженням з платником податків про задоволення частини скарги платника податків.
 - в) Відмова контролюючого органу від розгляду скарги платника податків щодо нарахованих йому податкових зобов'язань.
43. Чи може бути запропонований податковий компроміс по ПДВ, акцизному податку, які справляються при ввезенні товарів на митну територію України?
- а) Так, податковий компроміс може бути запропонований стосовно всіх видів податків та платежів, але на підставі письмового обґрунтування доцільності податкового компромісу. Може в окремих випадках Немає правильної відповіді.
 - б) Може в окремих випадках.
 - в) Немає правильної відповіді.

44. Контролюючий орган нарахував платнику податків суму податкового зобов'язання. Що потрібно надіслати даному платнику податків?
- а) Контролюючий орган повинен надіслати платнику податків податкову вимогу про необхідність сплати податкового зобов'язання.
 - б) Необхідно надіслати платнику податків податкове повідомлення.
 - в) Надсилається платнику податків податкова вимога або податкове повідомлення.
45. Коли виникає право податкової застави?
- а) У разі неподання або несвоєчасного подання платником податків податкової звітності.
 - б) У разі несплати у встановлені строки суми податкового зобов'язання в т. ч. визначені контролюючим органом.
 - в) Немає правильної відповіді.
46. Право податкової застави виникло в той самий день, в який виникло право іншої застави на майно платника податків. Чи має пріоритет податкова застава?
- а) Ні, немає податкова застава пріоритету.
 - б) Може мати, в окремих випадках.
 - в) Немає правильної відповіді.
47. Податкові роз'яснення можуть надаватися платникам податків:
- а) Районними (міськими) державними податковими інспекціями.
 - б) Обласними державними податковими адміністраціями.
 - в) Центральним податковим органом України.
48. У платника податків активи перебувають у податковій заставі. Чи має право такий платник вільно розпоряджатись ними?
- а) Так, має право вільно ними розпоряджатись.
 - б) Ні, немає права такий платник вільно розпоряджатись активами, які перебувають у податковій заставі.
 - в) Може, але крім окремих операцій, що підлягають письмовому узгодженню з податковим органом.
49. Платник податків вважає, що контролюючий орган неправильно визначив суму податкового зобов'язання. Які повинні бути дії такого платника податків?
- а) Подати скаргу контролюючому органу протягом 20 календарних днів від дня отримання податкового повідомлення.
 - б) Подати скаргу контролюючому органу протягом 10 календарних днів від дня отримання податкового повідомлення від контролюючого органу.
 - в) Подати скаргу контролюючому органу протягом 10 календарних днів наступних за днем отримання податкового повідомлення від контролюючого органу

Методичне забезпечення

1. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Л. М. Котенко, Г. М. Фадєєва. – Х.: Підручник НТУ «ХП», 2014. – 484 с.
2. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Г. М. Коптева. – Х.: Підручник НТУ «ХП», 2018. – 456 с.
3. Економіка підприємництва: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. – 708 с.

Рекомендована література

Нормативно – правові акти

4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 06.11.2012 р. № 5480-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
5. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III, (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 20.11.2012 р. № 5496-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
6. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.12 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon2.rada.gov.ua>>.
7. Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755-VI (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 06.12.2012р. № 5519-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
9. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]. : [Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, зі змін.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
10. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів [Електронний ресурс]. : [Закон України від 19.12.95 р. № 481/95-ВР, зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 20.11.2012 р. № 5503-VI] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
11. Про оплату праці [Електронний ресурс].: [Закон України від 24.03.95 р. №108/95-ВР, зі змін і доп.] – Режим доступу :<<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
12. Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс].: [Закон України від 21.06.2012 р. № 507 – VI] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
13. Інструкція зі статистики заробітної плати [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Держкомстату України від 13.01.2004 р. № 5] – Режим доступу: <<http://zakon1.rada.gov.ua>>.

Інформаційні ресурси

35. Ліга Бізнес-Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.liga.net.

36. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.

37. Податки та бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : basa.tav.kharkov.ua.

38. Право. Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.

39. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

40. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrpravo.com.

41. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс („ЗІР”), розміщений на офіційному сайті ДФС України [Електронний ресурс]. : Режим доступу : [http:// zir.minrd.gov.ua/](http://zir.minrd.gov.ua/).

Навчальне видання

Методичні вказівки

до проведення практичних та семінарських занять з дисципліни
«Податкова система»
для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
усіх форм навчання

Укладачі:

КРАСНОКУТСЬКА Наталія Станіславівна
КОПТЄВА Ганна Миколаївна

Відповідальний за випуск Краснокутська Н.С.
Роботу до видання рекомендував Райко Д.В.

У авторській редакції

План 2021 р., поз. 172

Підп.до друку 29.06.2021 р.
Гарнітура Times New Roman.

Видавець Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Самостійне електронне видання